

CH2

Melbourne şehrinin tam kalbinde yer alan, alışılmadık görünümlü bina kente renk katmak için yerleştirilmiş geçici bir sanat eseri gibi dursa da aslında önemli bir misyonu var: Şehrin 2020 için hedeflediği "sıfır karbon salımı" hedefine destek olmak. Melbourne 2020 yılında atmosfere hiç karbondioksit bırakmayan bir şehre dönüşmeye kararlı... Bu iddialı hedef doğrultusunda hayal gibi görünen projeleri gerçeğe dönüştürüyor.

"Council House 2" ya da kısaca CH2 olarak adlandırılan bina geriye kazanılmış ve/veya doğaya döndüğünde hiçbir zehir bırakmayacak malzemelerden oluşuyor. On katlı yapı sadece su ve minimum enerji kullanarak kendisini ısıtıyor ve soğutuyor. Aynen canlı bir organizma gibi, gündüz ve gece arasındaki ısı farkına rağmen kendi iç ısını 21 derecelik sabit bir noktada tutabiliyor. Bu özel sistem, doğadan gelen ilham ile tasarlanan birkaç mekanizmanın birleşikte işlemesi ile çalışıyor: Binanın güney cephesinde 13 metre yüksekliğinde dikey tüpler yer alıyor. İçeride ısınarak yükselen hava "duş kulesi" olarak adlandırılan bu tüplerin içine çekiliyor, ince su zerrelere püskürtülerek soğutuluyor ve alt katlara geri bırakılıyor. Sıcak havanın tüplere çekilmesi için termit yuvalarının içindeki havalandırma kanallarına benzer bir model kullanılıyor. Aynen termit yuvalarında olduğu gibi, sıcak hava kendi enerjisi ile yükseliyor ve basit kapaklar ile kontrol ediliyor. Binanın batı cephesindeki panjurlar güneş enerjisi ile çalışıyor ve güneşin konumuna göre kapanıp açılıyor. Üst katlara doğru küçülen camlar ısı kontrolüne yardımcı oluyor. Tüm bu özellikleri sayesinde Green Building Council of Avustralia tarafından altı yıldıza layık görülen CH2 ülkenin en çevreci binası olarak kabul ediliyor.

CH2 ekoloji ile ekonominin birleştiği noktada yer alması açısından da başarılı bir örnek: Bina günde 100,000 litre kirli suyu şehrin kanalizasyon sisteminden çekiyor, filtreliyor, soğutma sisteminde ve tuvaletlerde kullanıma uygun hale getiriyor. Benzer büyüklükte ve işlevsellikte bir yapıya göre %82 daha az elektrik, %72 daha az su tüketiyor. Benzerlerine göre karbon salımı %87 daha az ki bu miktar atmosfere bırakılan karbondioksit gazından her yıl 514 ton tasarruf edilmesi anlamına geliyor. Belki de en önemlisi, yeni bina şehir konseyinin çalışma verimliliğini %10.9 arttırmış durumda. Özetle, 25 milyon Euro'luk yatırımla hayata geçirilen projenin yedi yılda kendini amorte edeceği hesaplanıyor.

CH2'nin mimarı, yarattığı "biyomimetik" binalar ile tanınan Mick Pierce. "Biyomimesis" ya da diğer adıyla "biyomimikri", doğanın 3.8 milyar yılda oluşturduğu mucizevi tasarımları anlamayı ve doğa ile uyumlu çözümler üretmek üzere kullanmayı hedefliyor. Doğadan ilham alan çözümler tekstilden elektroniğe, tıptan mimariye kadar, hayatın her alanında kendini gösteriyor. Biyomimesis insanlığın iklim krizinin üstesinden gelmek için benimsediği ve şüphesiz her geçen gün daha da fazla benimseyeceği umut dolu bir alan olarak karşımıza çıkıyor.

